

AIRFLOW TIZIMINING KAMCHILIKLARI, KONTRENDIKATSIYALARI VA ULARNI BARTARAF ETISH STRATEGIYALARI

Inoyatova Sofiya Abdusamad qizi

Jabborova Iroda Jasur qizi

Raxmonova Ma'mura Erkin qizi

Toshkent Kimyo Xalqaro universiteti stomatologiya fakulteti 3- bosqich talabalari.

Ilmiy rahbar: KIUT stomatologiya fakulteti katta o'qituvchisi,

Xodjayeva Feruza Xikmatullayevna

ANNOTATSIYA: *Ushbu maqolada biz havo bilan tozalash bilan bog'liq e'tibor berilishi kerak bo'lgan holatlar va kontrendikatsiyalarni ko'rib chiqamiz, uning xavfsizligi va qo'llanilish doirasini yaxshiroq tushunishga yordam beramiz.*

Kalit sózlar: *Airflow, kontrendikatsiya, RoBDEMAT*

KIRISH

Airflow tish tozalash an'anaviy tozalash usullariga nisbatan yumshoqroq variant sifatida ishlab chiqilgan, biroq har qanday muolaja singari, u ham ba'zi noxush holatlarga sabab bo'lishi mumkin.

Airflow – bu zamonaviy stomatologik tozalash usuli bo'lib, unda havo, suv va mayda abraziv kukun aralashmasidan foydalanib tishlardagi dog'lar, karash va biofilmlarni olib tashlaydi. Protsedura qo'l bilan ushlanadigan maxsus qurilma orqali nazorat qilinadigan havo-kukun aralashmasini tish yuzasiga yetkazish orqali amalga oshiriladi. Airflow, shuningdek tish implantlari bo'lgan bemorlar yoki ortodontik breket sistemalaridan foydalanayotganlar uchun ham qulayroq va samaraliroqdir. Bu tizim tish yoki milkka bevosita tegmasdan tor joylarga ham osongina yetib bora oladi. Shu sababli, bu tizim tish implantlarga xizmat ko'rsatishda "oltin standart" hisoblanadi. Bu texnika tishlarni o'zining tabiiy rangiga qaytaradi, og'riqsiz va qisqa muddatli protsedura hisoblanadi va ko'pincha gingivit, karies oldi profilaktikasi sifatida va parodontit muammolarini oldini olish uchun foydalaniladi. Shunga qaramay, boshqa stomatologik muolajalar kabi uning ham ayrim yon ta'sirlari bo'lishi mumkin. Ayrim holatda bu jarayonni tish oqartirish bilan adashtirishadi, lekin bu jarayon faqat og'iz bo'shlig'ini tozalashga xizmat qiladi. Nimalarni kutish kerakligini bilish sizni muolajaga yaxshiroq tayyorlaydi va har qanday noqulaylikni samarali yengishga yordam beradi.

Havo bilan tozalash odatda xavfsiz va ko'pchilik uchun yaxshi muvofiqlashtirilgan deb hisoblanadi, ammo bu tozalash usulining bemorlarga mosligini aniqlashda stomatologlar e'tiborga oladigan aniq kontrendikatsiyalar mavjud. Stomatologlar bemorning tibbiy holatlarini ham hisobga olishi kerak. Kontrendikatsiyalar – bu ma'lum bir davolash yoki protsedurani bajarish tavsiya etilmagan yoki ba'zi odamlar uchun xavfli bo'lishi mumkin

bo'lgan sharoitlar yoki omillar. Muolaja oldidan: shifokor holatingizni baholab, muolajani moslab beradi, kerak bo'lsa, mahalliy og'riqsizlantirish qo'llaniladi.

Havo bilan tozalashning kontrendikatsiyalari:

1. Nafas olish bilan bog'liq muammolar: Astma yoki surunkali obstruktiv o'pka kasalligi kabi nafas olish bilan bog'liq muammolarga ega bo'lgan bemorlar uchun havo bilan tozalash usuli mos kelmasligi mumkin. Jarayon davomida hosil bo'ladigan aerozolli zarralar nafas olish tizimi zaif bo'lgan bemorlar uchun qiyinchilik tug'diradi. Mayda kukun zarralarining nafas olish yo'llariga tushib qolishi va shilliq qavatlarining zararlanishiga olib kelishi mumkin, shuning uchun bu turdagi bemorlarga havo bilan tozalash usulidan foydalanish maslahat berilmaydi.

2. Nafas olishga sezgirlik: Rinit. Surunkali nafas olish kasalliklari bo'lmasa ham, ba'zi insonlarda havodagi zarralarga nisbatan yuqori sezgirlik bo'lishi mumkin. Stomatologlar aerozolga juda sezgir bemorlar uchun ehtiyotkorlik bilan yondosha olishi kerak.

3. Yaqinda og'iz bo'shlig'i jarrohligi o'tkazilgan bo'lsa: Yaqinda orada og'iz bo'shlig'ida jarrohlik amaliyotlarini o'tkazgan bemorlar uchun havo bilan tozalash kontrendikatsiya bo'lishi mumkin. Yuqori bosimli havo va abraziv kukun oqimi jarrohlik amaliyotidan so'ng qayta tiklanish jarayonini buzishi va noqulaylik tug'dirishi mumkin.

4. Ochilgan yaralar yoki shikastlanishlar: Og'iz bo'shlig'ida ochiq yaralar, shikastlanishlar mavjud bo'lsa. Kukunning abraziv tabiati kukun tirnashni kuchaytirishi va tiklanishni sekinlashtirishi mumkin.

5. Aspiratsiya xavfi yuqori bo'lgan bemorlar: Yutishda qiyinchilik yoki gag refleksi zaif bo'lgan bemorlar uchun

6. Homiladorlik va laktatsiya davri havo bilan tozalashning homilador ayollarga ta'siri to'liq o'rganilmagan, shuning uchun ba'zi ehtiyotkorlik chorasi ko'riladi, ayniqsa birinchi trimestrda.

7. Allergik reaksiyalar kukunining tarkibiga allergiyasi bo'lgan bemorlarda. Stomatologlar bemorning allergik tarixini so'rab, mosligini baholaydilar.

8. Nafas olish infeksiyalari: Faol nafas olish infeksiyasi bo'lgan bemorlar uchun havo bilan tozalash tavsiya etilmaydi, chunki jarayon simptomlarni kuchaytirishi mumkin.

9. Kognitiv buzilishlar, epilepsiya, ruhiy kasalliklar. Ko'rsatmalarga rioya qila olmasligi yoki tushunishda qiyinchilik bo'lgan bemorlarda havo bilan tozalash usuli mos kelmasligi mumkin. Protsedura davomida bemorning hamkorligi muhimdir.

10. Og'ir darajali shilliq qavatlardagi muammolar (milk kasalligi yoki chuqur cho'ntaklari borlar)

11. Shaxsiy afzalliklar. Qattiq kontrendikatsiya bo'lmasa ham, bemorning qulayligi va shaxsiy afzalliklari havo bilan tozalashni tanlashda muhim rol o'ynaydi. Ba'zi bemorlar protsedura paytida his qiladigan tuyg'ulari yoki tovushlardan noqulaylik his qilishi mumkin.

12. 12 yoshgacha bo'lgan bolalar.

13. Og'iz bo'shlig'ida keskin yallig'lanish jarayonlari mavjud bo'lsa — gingivit yoki stomatit kabi holatlarda qo'llanilmaydi.

14. Yuqumli kasalliklar (gepatit, OIV, pnevmoniya, sil).
15. Yurak ritmining buzilishi.
16. Emalning demineralizatsiya qilingan zonalari (karies va karies bo'lmagan shikastlanishlar natijasida emaldan minerallar yo'qolgan joylar).
17. Kardioimplantar mavjudligi.
18. Titanium implantlar mavjudligi.

KAMCHILIKLARI

1. Emalning yupqaligi sabab manipulatsiya jarayonida uning eroziyasiga olib kelish yoki travma yetkazib qo'yish mumkin.
2. Paradontal cho'ntalarni tozalamaydi.
3. Fluoroz kabi nokarioz kasallilarda air flowdan foydalanish samarasiz.
4. Giperesteziyalı bemorlarda yomon taasurot qoldirib qo'yishi mumkin og'riq bilan bog'liq bo'lgan.
5. Tish toshlari: tozalashda samarasiz, bunday holatda qo'lda yoki ultratovushli skalerdan foydalanish kerak.
6. Sezuvchanlik / Irritatsiya: Yuqori bosimli havo va kukun yallig'langan milkda vaqtinchalik og'riq, achishish yoki sezuvchanlikni keltirib chiqaradi.

Ko'pincha, bu sezgirlik milkingizning tozalangan holatga moslashishi bilan bog'liq bo'ladi. tozalashdan keyin milkning sezgirligining sababi

Airflow tozalash jarayonida yuqori bosimli havo, suv va mayda kukun kombinatsiyasi nafaqat tishlaringizni tozalaydi, balki milkni ham yengil tarzda ishqalaydi. Agar milk egatiga yaqin yoki uning ostida tosh yoki karash to'planib qolgan bo'lsa, ularni olib tashlash maydoni biroz tirnash xususiyati berishi mumkin. Bu, ayniqsa, agar milkning allaqachon gingivit yoki uzoq vaqt davomida karash to'planishi sababli shishgan bo'lsa, to'g'ri keladi. Ko'pincha, bu sezgirlik milkning tozalangan holatga moslashishi bilan bog'liq bo'ladi. Ko'pchilik uchun bu vaqtincha his bo'lib, bir-ikki kun ichida yo'qoladi va natijada sog'lom, yangilangan milkga ega bo'lasiz. Jarayon ba'zan emal ostidagi dentin qatlamini ochib qo'yishi mumkin. Dentin esa tish nervlari bilan bevosita bog'langan. Agar sizda emal yupqa bo'lsa yoki milk chekinishi tufayli tish ildizi ochilgan bo'lsa, tozalash jarayoni sezgirlikni kuchaytirishi mumkin.

7. Nafas olish muammolari: Astma, yoki boshqa nafas yo'li kasalliklari bo'lgan bemorlarda aerezollangan kukun qiyinchilik tug'dirishi mumkin.
8. Allergiyalar: Natriy bikarbonatga allergiyasi bo'lganlar uchun mos emas.
9. Yutib yuborish xavfi: Kukun tasodifan yutib yuborilsa, hazm yo'llarida xususan oshqozonda muammolar keltirib chiqarishi mumkin.
10. Oqartiruvchi emas: Faqat dog'larni yo'qotadi, lekin tishning tabiiy rangini o'zgartirmaydi.

11. Og'izda biroz tuzli yoki kukunli, sho'r, ohakdek ta'm. Tuzli yoki kukunli ta'mning sababi Airflow tozalashda ishlatiladigan kukun ko'pincha natriy bikarbonat yoki boshqa minerallardan tayyorlanadi, bu esa Airflow tish tozalashning eng sezilarli yon ta'sirlaridan biri — og'izda biroz tuzli yoki kukunli ta'm paydo bo'lishiga olib keladi. Ushbu kukunning

ishlatilish sababi shundaki, u oddiy tish yuvish bilan tozalash qiyin bo'lgan dog'lar va karashlarni samarali olib tashlashda juda foydalidir. Ammo shunday yaxshi natija beradigan usulning ham kichik bir kamchiligi bor. Bu kamchilik – og'zingizda vaqtincha qoladigan biroz sho'r yoki ohakdek ta'mdir. Agar siz Airflow usulidan birinchi marotaba foydalanayotgan bo'lsangiz, biroz noodatiy yoki kutilmagan hislarni sezishingiz mumkin.

12. Og'izda biroz quruqlik. Quruqlikning sababi Airflow tozalash ko'pincha og'izda odatdagidan biroz quruqroq his qilishga olib keladi. Bu asosan jarayon davomida ishlatiladigan yuqori bosimli havo tufayli yuzaga keladi, u og'izdagi namlik darajasini vaqtincha kamaytiradi. Odatiy holda natriy bikarbonat yoki boshqa minerallardan tayyorlangan mayda kukun ham so'rib oladi, bu esa quruqlik hissini kuchaytiradi.

13. Ultratovushli asboblari va havo bilan tozalashning tish protezlarining yuza qirrasini va marginal yuzasiga ta'sirini baholash, turli biomateriallarga bo'ladigan salbiy ta'sirlar aniqlangan. Ultratovushli asboblari va havo polishi tish protezlariga salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkin, bunda ta'sir darajasi biomaterial va tozalash usuliga qarab farq qiladi.

Ultratovushli asboblari yuza qirralikni sezilarli darajada oshiradi, ayniqsa rezin bilan modifikatsiyalangan shisha ionomer sementlari va rezin asosli kompozitlarda, sirkoniy va litiy disilikat esa kamroq ta'sirlandi. Havo bilan tozalash, ayniqsa natriy bikarbonat va kalsiy karbonat kukunlari bilan, yuza qirrasini oshiradi. Ultratovushli skaler va havo bilan tozalash chekka sifatga ham salbiy ta'sir ko'rsatdi. RoBDEMAT baholari randomizatsiya, namunaviy hajmni asoslash va ko'zdan kechirishda yetishmovchiliklarni ko'rsatdi.

14. Qattiq tuzsiz dieta: Agar bemor qattiq tuzsiz dieta tutayotgan bo'lsa, tozalash protsedurasi dietaning tugashigacha kechiktirilishi lozim, chunki abraziv aralashmada tuz mavjud.

15. Emfizema keltirib chiqarishi mumkin.

16. Karies yoki pulpiti belgilari mavjud bo'lsa, chunki bu pulpani shikastlanish xavfini oshiradi.

YECHIMLAR

1. Dastlab air flowdan to'g'ri texnikada foydalanishni o'rganish zarur, uskunani tishdan ma'lum masofani saqlagan holatda foydalanish kerak. Qoidalarining buzilishi nafaqat tishni balki shilliq qavatlarni ham jarohatiga olib keladi.

2. Air flowni noto'g'ri burchakda foydalanish milklarga zarar yetkazadi shuning uchun ularni albatta tishlar yuzasidan 5mm uzoqlikda 30-60 gradus burchak ostida to'g'ri ishlatish kerak.

3. Air flow yuqori bosim ostida ishlagani sababli emfizema keltirib chiqarish xavfi bo'lganligi uchun uskunadan to'g'ri foydalanish, mikga qarata ko'p havo purkash mumkin emas. Maxsus paro- nasadkasidan foydalanish lozim.

4. Sezgirlikni kamaytirish uchun desensitizatsiya pastasi yoki iliq suv bilan chayish, kukunni almashtirish (masalan, eritritol ishlatish), astma yoki xlorgeksidinga allergiya bo'lganda protseduradan voz kechish, hamda ko'p toshlar bo'lganda Airflowni skeler bilan birga qo'llash maqsadga muvofiq.

5. Kukun tanlovi: Natriy bikarbonat o'rniga eritritol yoki glitsin kukuniga o'tish qulaylik va xavfsizlikni oshiradi.

6. Sho'r yoki kukunsimon ta'm: Tozalash kukunining qoldiqlari sabab bo'ladi; yaxshilab chayqaning va suv ichib buni kamaytiring. Yaxshilab chayish: Jarayondan so'ng, og'zingizni oddiy suv yoki maxsus antiseptik vositasi bilan yaxshilab chaying, bu qolgan kukun zarrachalarini yuvib yuborishga yordam beradi.

7. Og'izning biroz qurishi: Yuqori bosimli havo natijasida paydo bo'ladi; ko'proq suyuqlik iching, shakar bo'lmagan saqich chaynang yoki namlovchi og'iz yuvish vositasidan foydalaning. Suv ichish: yetarlicha suv ichish qolgan kukunni yuvib, og'zingizni tetik his qilishiga yordam beradi.

8. Vaqtinchalik milk tirnash xususiyati yoki qizarish: Bu og'iz bo'shlig'i chuqur tozalanganga nisbatan tabiiy javob hisoblanada. Bunday hollarda achchiq yoki qattiq mahsulotlarni iste'mol qilishdan vaqtincha saqlanang

9. Protezlarga Eritritol va glitsin kabi kam abrazivli kukunlar tavsiya etiladi. Ushbu kukunlar bemorlarni davolashda qo'llash imkoniyatini oshirish uchun metodologik takomillashtirishlar va klinik tadqiqotlar zarur. Yumshoq qoldiqlar va dog'larni olib tashlashda sirtning tekisligini va chekka qismining yaxlitligini saqlash uchun eritritol va glitsin kabi past abrazivli kukunlar bilan tozalash tavsiya etiladi.

10. Allergiya: Agar bemor allergiyaga moyil bo'lsa, aromatizator va anestetiklar tarkibida bo'lmagan aralashmani tanlash kerak. Oddiy soda va osh tuzi aralashmasi gipallergen bo'lib, kontrendikatsiyalarga ega emas.

11. Asmatik bemorlarda kukunning bronx yo'llariga tushish ehtimoli katta bo'lgani uchun uskunadan ehtiyotkorlik bilan foydalanish, past abrazivli kukunlarni ishlatish kerak. Bemorga vaqti-vaqti bilan dam olishga va chuqur nafas olib olishga berish maqsadga muvofiq va xuruj keltirib chiqarish xavfi kamayadi.

XULOSA

AirFlow texnologiyasi zamonaviy, samarali va bemor uchun qulay professional tozalash usullaridan biri bo'lsa-da, uni qo'llashda ayrim kamchiliklar va cheklovlar mavjud. Eng muhim kamchiliklar — chuqur yoki tish toshlarini to'liq olib tashlay olmaslik, ayrim bemorlarda (masalan, bronxial astma yoki kuchli emal sezuvchanligida) noqulaylik tug'dirishi hamda ba'zi somatik kasalliklar sababli cheklanishidir. Biroq ushbu muammolarni to'g'ri yondashuv bilan bartaraf etish mumkin: protsedura oldidan ultratovushli tozalashdan foydalanish, sezuvchan tishlar uchun desensitizatsiya protokollarini qo'llash, shuningdek, bemorlarni oldindan puxta tekshirish va individual yondashuv asosida to'g'ri usulni tanlash kerak bo'ladi.

Kontrendikatsiyalarni aniq bilish va ularga rioya qilish AirFlow protsedurasining xavfsizligi va samaradorligini oshiradi. Shuning uchun har bir bemorni individual baholash, klinik ko'rsatmalar va ehtiyot choralariga amal qilish yuqori sifatli, xavfsiz va bemor uchun maksimal darajada qulay profilaktik xizmat ko'rsatishning asosiy omilidir.

1. Чистка зубов Air Flow | чистка или отбеливание, цена
<https://share.google/QxaGcg7UzqCuACSqI>
2. Чистка зубов Air Flow - цена в Москве
<https://share.google/s72lbTDvtj5BXW2a5>
3. Профессиональная чистка зубов методом Air Flow
<https://share.google/2QQxCaNVA9QETnsZC>
4. Чистка зубов Air flow: принцип работы, преимущества и противопоказания – статьи стоматологической клиники «Доктор Мартин»
<https://share.google/6LiGO3y27swsKV2R5>
5. Чистка зубов Air Flow | плюсы и минусы, цена
<https://share.google/QQSUG1tkGnJvURyKQ>
6. Adverse Effects of Ultrasonic Instrumentation and Air Polishing on Dental Restorations: A Systematic Review of Laboratory Studies - PubMed
<https://share.google/yhgfTBzZzE1dQBI3E>
7. The 5 Most Common Airflow Teeth Cleaning Side Effects - The Best Luxury Dental Clinic in Dubai <https://share.google/pHas7etmTg5mGbfTg>
8. Everything About Airflow Teeth Cleaning: Cost, Results & Side Effects Explained
<https://share.google/Clfp5Om4al7d4je0M>
9. Are there any contraindications for air polishing?
<https://share.google/qUnfwbkcdH5ehFTeK>
10. AIRFLOW® Technology and Guided Biofilm Therapy : VC Dental
<https://www.vcdental.com.au/services/airflow-gbt/#:~:text=and%20light%20powder.-,4.,every%20tooth%20in%20the%20mouth.>
11. Чистка зубов Air-Flow или ультразвуком, что лучше?
<https://cerecon.ru/poleznaja-informacija/kompleksnaja-chistka/chistka-zubov-air-flow-ili-ultrazvukom-chto-luchshe>
12. Subgingival air-polishing in the treatment of periodontal biofilm infections - PubMed <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/21134232/>
13. Чистка зубов Air Flow | плюсы и минусы, цена
<https://lstom.ru/uslugi/gigiena-polosti-rta/air-flow/>